

HAVHESTEN

Fortalt af SØREN NIELSEN

HAVHESTEN var en gammel Galease, der for over Hundrede Aar siden ejedes af en Købmand og Korngrosserer, der boede i Strandgade i Thisted. Den sejlede det meste af Tiden paa England og blev paa den Tid, der her er Tale om, ført af en ung Skipper, der stammede fra Kvols eller Mønsted. Som Dreng havde han nyttet Tiden til Fiskeri i Flyndersø; hans Navn var Søren Nielsen, og det var iøvrigt min Bedstefader. Han kom siden til at bo ved Vilsund, hvor han blev en Foregangsmand hvad Fiskeriet angik; han indførte saaledes Vaadragning efter Aal og var ogsaa den første, der anskaffede sig Flynder- og Sildevaad. Han boede i det sydligste af Fiskerlejets Huse, min Bedstemoders Barndomshjem. I sine senere Aar sejlede han med en lille Jagt særlig med Stykgods mellem Thisted, Skive, Aalborg og undertiden ogsaa København. Naar han laa i København havde han en lille brunmalet Træplade, hvorpaa der med gule Bogstaver var malet: S. Nielsen til Aalborg, Skive, Thisted. Var han derimod i Havn i en af disse Byer, vendte han den anden Side ud, og her stod: S. Nielsen til København. Dette Skilt er endnu i mit Eje.

Som bekendt var Thy indtil 1825 landfast med Ringkøbing Amt, og Færdselen med Stude til Holsten gik over Tangen. Da denne blev gennembrudt ved Aggerkanalen, standsede Færdselen over Land, og der dannede sig en Mulighed for, at her kunde blive en Gennemsejling. Det var paa den Tid, at "Havhesten"

havde sin stolteste Periode. Søren Nielsen laa 1827 i Thisted Havn og ladede Havre til England for Ejeren, han hed iøvrigt Heskjær. Da kom Skipperen paa den Idé, at han vilde sejle ud gennem Agger Kanal. Da dette rygtedes i Byen, prøvede man paa at faa Købmanden til at forbyde Skipperen at udføre sit Forehavende, men han svarede: Skuden er min, og det er Havren ogsaa, og for mig maa han sejle, hvilken Vej han vil. Saa prøvede man paa at faa Mandskabet til at nægte at følge med, hvis ikke Sejladsen gennem Kanalen blev opgivet; men det var enigt om, at naar Skipperen turde, saa turde de ogsaa.

Da Skuden var ladet, sejlede den Syd paa gennem Fjorden og slap uden nogen Vanskelighed gennem Kanalen. 18 Dage efter var den atter i Thisted Havn efter at have været i Hull med Havren og faaet en Ladning Kul med hjem. Nu kan det hændes, at Piben fik en anden Lyd; der blev holdt Fest for baade Skipper og Mandskab og man solede sig i den Ære, det var for Byen, at en Thisted Skude havde aabnet den ny Sejlads til England, og "Havhesten" havde vist sig sit Navn værdigt; dette skete altsaa 1827.

Da han blev ældre og omtrent 1860, solgte Søren Nielsen den før omtalte Jagt for nogle 100 Rdl. og kastede sig over Fiskeriet; der hørte nok til Huset ved Vilsund nogle faa Tdr. Land, men Landbruget brød han sig ikke om. Som gammel Mand holdt han ofte af at dvæle ved Minderne om de mange Ture, han havde gjort med "Havhesten".

(Historisk Årbog for Thisted amt 1937, side 380-381)